

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl dne 10. 8. 2010 v senátu pro řízení ve věcech soudců složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a jeho členů JUDr. Antonína Drašíka, Mgr. Pavla Punčocháře, JUDr. Stanislava Potužníka, JUDr. Jana Mikše a JUDr. Dany Hrabcové, Ph. D., o návrhu **předsedy Krajského soudu v Brně**, se sídlem v Brně, Rooseveltova 16, proti **Mgr. J. F.**, zastoupené JUDr. Jaroslavem Brožem, advokátem se sídlem Marie Stejskalové 62, Brno,

t a k t o :

Mgr. J. F.,
soudkyně Městského soudu v Brně,

narozená X,

j e v i n n a , ž e

jako soudkyně Městského soudu v Brně ve věci sp. zn. 11 C 64/92 v období od 1. 7. 2008 do 9. 10. 2009 v rozporu s povinností jí uloženou v § 79 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., a § 100 odst. 1 o. s. ř. rozhodovat v přiměřených lhůtách bez průtahů, zavinila nedůvodnou nečinností a neefektivní činností průtahy, a ve věcech sp. zn. 63 C 127/2002, 63 C 4/2004, 63 C 301/2005, 63 C 337/2005, 63 C 11/2006, 63 C 223/2006 a 63 C 82/2007 v rozporu s § 158 odst. 4 o. s. ř. ani v prodloužených lhůtách nezajistila, aby účastníkům mohla být odeslána rozhodnutí,

t e d y

zaviněně porušila povinnosti soudce stanovené a ohrozila důvěru ve spravedlivé rozhodování soudů.

T í m s p á c h a l a

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z a t o s e j í u k l á d á

podle § 88 odst. 1 písm. a) zák. č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kárné opatření

d ů t k a .

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel podal dne 27. 10. 2009 návrh na zahájení kárného řízení proti Mgr. J. F., soudkyni Městského soudu v Brně, která se podle něho dopustila kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) tím, že nevyvíjela odpovídající procesní činnost ve spisu Městského soudu v Brně sp. zn. 11 C 64/92 v období od 1. 7. 2008 do 9. 10. 2009, čímž zavinila neodůvodněné průtahy v uvedené věci, a dále tím, že ve věcech Městského soudu v Brně sp. zn. 63 C 127/2002, 63 C 4/2004, 63 C 301/2005, 63 C 337/2005, 63 C 11/2006, 63 C 223/2006 a 63 C 82/2007 v rozporu s § 158 odst. 4 o. s. ř. ani v prodloužených lhůtách nezajistila, aby účastníkům mohla být odeslána rozhodnutí, tedy zaviněně porušila povinnosti soudce a ohrozila důvěru ve spravedlivé rozhodování soudů. Navrhovatel navrhl, aby kárně obviněná soudkyně bylo uloženo kárné opatření podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., v platném znění, a to důtka.

Kárně obviněná soudkyně se k návrhu vyjádřila písemně dne 22. 6. 2010 a dne 27. 7. 2010. Ve vyjádření uvedla, že ve věci 11 C 64/92 bylo dne 26. 11. 2009 vydáno rozhodnutí, přičemž spis se nachází u Krajského soudu v Brně. Ve věcech sp. zn. 63 C 127/2002, 63 C 4/2004, 63 C 301/2005, 63 C 337/2005, 63 C 11/2006, 63 C 223/2006 a 63 C 82/2007 nebyla zachována lhůta pro vyhotovení rozhodnutí. Jednalo se o rozhodnutí, která byla vydána v období od 18. 5. 2009 do 2. 7. 2009. V měsících květen, červen a červenec 2009 skončila celkem 78 věcí, z toho 42 rozsudkem (14 v květnu, 20 v červnu a 8 v červenci). Z těchto 78 skončených věcí bylo 23 věcí starších 3 let, většinou složitějších jak po skutkové stránce, tak i procesní stránce. Snažila se nařídit a rozhodnout starší věci, což se promítlo do doby vyhotovení jednotlivých rozhodnutí. Je si vědoma svého pochybení, ale došlo k němu v důsledku pracovního vyčerpání, nikoliv v důsledku pracovní nekázně. Vzhledem ke všem okolnostem se jí podání návrhu na kárné řízení proti ní nejeví přiměřeným.

Dále kárně obviněná soudkyně uvedla, že za maximu soudcovské činnosti považuje výkon spravedlnosti, jež zahrnuje celou řadu aspektů, jako je studium spisů, ujasnění si právního problému sporu, vyhledání a studium literatury a publikované judikatury, příprava jednání, rozhodnutí sporu, vyhotovení a expedice rozhodnutí, a to vše rychle, a proto účinně ve vztahu ke společnosti. Místo toho se soudce při stále se zvyšujícím nápadu musí na úkor své vlastní soudcovské činnosti věnovat z velké míry v podstatě administrativním činnostem, které by měl vykonávat asistent a vyšší soudní úředník na základě pokynů soudce. Je nezbytností, aby každý soudce měl k dispozici kolektiv spolupracovníků sestávající z asistenta, vyššího soudního úředníka a administrativní síly. Zákonnou reflexí této skutečnosti je zákon č. 121/2008 Sb., především jeho § 10, zákon č. 6/2002 Sb., a především jeho §§ 36a odst. 4 a 5, § 42, a Instrukce MS č. 505/2001-Org. A především jeho § 1 odst. 3-5. Ministerstvo spravedlnosti vykonává státní správu soudů v rozsahu § 123 zákona č. 6/2002 Sb. Odpovědnost státu za naplňování základních postulátů vyjadřuje rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci De Cubber versus

Belgium 1984, když dovozuje, že „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby řízení proběhlo v přiměřené době.*“ Plná realizace platné právní úpravy by nepochybně vedla k tomu, že by se soudce mohl plně věnovat své vlastní soudcovské činnosti a ve svém důsledku by vedla k tomu, že justice by byla schopna reálně plnit své poslání, pro které jako třetí moc ve státě existuje. Stát tím, že konsekventně nerealizoval platnou právní úpravu, nezajistil soudcům odpovídající podmínky k výkonu jejich vlastní soudcovské činnosti. Práce soudce se stává pomalu, ale jistě fyzicky nezvládnutelnou, soudci studují spisy po večerech, rozsudky píší o sobotách a nedělích. Stav nedodělků, vysoký a narůstající nápad u Městského soudu v Brně, tedy jeho specifická situace, respektive postavení v porovnání s jinými okresními soudy, je obecně známá. Na tomto soudu působí 82 soudci, 39 vyšších soudních úředníků, z toho 7 v současné době na mateřské dovolené a 20 asistentů, tedy 1 asistent na čtyři soudce. I při vědomí zjištěných průtahů by kárný senát měl upřednostnit tzv. materiální pojetí, jež zohlední i aspekty objektivní povahy, jakož i komplexní hodnocení kárně obviněné soudkyně, která přistupuje ke své soudcovské činnosti jako k poslání.

V průběhu ústního jednání před kárným senátem kárně obviněná soudkyně k vytykanému spisu 11 C 64/92 Městského soudu v Brně namítla, že v tomto případě jde o zásah do nezávislé činnosti soudu, jde o procesní vedení v uvedeném řízení. Právo svědčí bdělým a v daném případě součinnost účastníků řízení se soudem nebyla perfektní. Vymezení skutku spočívající v obecné procesní nečinnosti nenaplnuje skutkovou podstatu kárného provinění.

Kárný senát zjistil:

- Z předloženého spisu Městského soudu v Brně sp. zn. 11 C 64/92, že řízení ve věci bylo zahájeno žalobou podanou u Okresního soudu v Prostějově dne 10. 6. 1970 žalobkyní J. K. proti žalovanému Zemědělskému zásobování a nákupu, oborovému ředitelství Praha 1, Opletalova 4, o neplatné rozvázání pracovního poměru a náhradu mzdy. Věc byla vedena pod sp. zn. 4 C 270/70. V řízení jednal za žalobkyni soudem ustanovený opatrovník, který vzal žalobu zpět a Okresní soud v Prostějově usnesením ze dne 13. 5. 1971, č. j. 4 C 270/70 - 38, zpětvzetí návrhu připustil a řízení zastavil. Usnesení je opatřeno doložkou právní moci: 5. 6. 1971. Dne 25. 2. 1991 došlo Okresnímu soudu v Prostějově odvolání J. K. proti výše uvedenému usnesení, na základě něhož Krajský soud v Brně usnesením ze dne 21. 3. 1991 sp. zn. 15 Co 146/91 výše uvedené usnesení Okresního soudu v Prostějově zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Prostějově k dalšímu řízení. Usnesením ze dne 11. 10. 1991 sp. zn. 15 Nc 43/91 Krajský soud v Brně přikázal věc Okresnímu soudu v Prostějově sp. zn. 4 C 270/70 Městskému soudu v Brně z důvodu vhodnosti. Městskému soudu v Brně byl spis postoupen dne 11. 2. 1992 a od té doby je u něj veden pod sp. zn. 11 C 64/92.

Navrhovatel vytyká kárně obviněné soudkyni neodůvodněné průtahy, respektive nesoustředěný postup v uvedené věci od 1. 7. 2008 do 9. 10. 2009, které zjistil JUDr. B. po vyžádání spisu 12. 10. 2009.

Z obsahu předloženého spisu kárný senát dále zjistil, že ve věci proběhlo dne 30. 6. 2008 jednání, které bylo odročeno na 15. 9. 2008 „*za účelem výzvy žalobců k doplnění žaloby*“. Podle obsahu spisu však žádná výzva učiněna nebyla a za protokolem o jednání ze dne 30. 6. 2008 se nachází referát ze dne 4. 9. 2008: Předročit jednání na 30. 10. 2008 z důvodu nemoci soudce. (Soudkyně byla v PN od 29. 8. 2008 do 17. 9. 2008 – 14 dnů). Dne 30. 10. 2008 se jednání uskutečnilo a byly při něm provedeny důkazy listinami a jednání bylo odročeno (bez jakéhokoli uvedení důvodu odročení) na den 22. 1. 2009, když předtím zástupce žalovaných uvedl, že ve lhůtě do 30. 11. 2008 se pokusí zjistit adresy svědků. Žádné podání však ve vztahu k soudu neučinil a adresy svědků nezaslal. Další jednání proběhlo dne 26. 2. 2009

(nikoliv 22. 1. 2009) od 14 hodin do 14. 30 hodin. V jeho průběhu nebyl proveden žádný důkaz, zástupci žalobců bylo uloženo ve lhůtě do 10. 4. 2009 doplnit návrh o přesnou částku náhrady mzdy a jednání bylo odročeno na neurčito. Dne 1. 4. 2009 byla městskému soudu doručena specifikace náhrady mzdy. Referátem ze dne 18. 5. 2009 soudkyně dala pokyn k doručení uvedené specifikace zástupci žalovaných a referátem ze dne 7. 7. 2009, a zřejmě pro závalu v doručení dala pokyn k jeho opětovnému doručení. Doručeno bylo dne 16. 7. 2009. Na č. l. 262 se nachází přípis Krajského soudu v Brně ze dne 21. 10. 2009 podepsaný JUDr. P. B., místopředsedou Krajského soudu v Brně, že vrací spis sp. zn. 11 C 64/92 zapůjčený k prověrce od 12. 10. 2009. Spis byl vrácen Městskému soudu v Brně dne 23. 10. 2009. V průběhu řízení původní žalobkyně zemřela, na její místo nastoupili její dědici, původní žalovaný zanikl, na jeho místo nastoupili jeho právní nástupci.

- Ze spisu sp. zn. 63 C 127/2002, že ve věci byl vyhlášen rozsudek dne 18. 6. 2009, dne 9. 7. 2009 požádala kárně obviněná soudkyně o prodloužení zákonné lhůty k jeho vypravení z důvodu čerpání dovolené, lhůta byla prodloužena do 10. 9. 2009. Rozsudek byl vypracován 30. 9. 2009 a tentýž den byl expedován.

- Ze spisu 63 C 4/2004, že ve věci byl vyhlášen rozsudek dne 2. 7. 2009, dne 30. 7. 2009 požádala kárně obviněná soudkyně o prodloužení zákonné lhůty pro jeho vypravení z důvodu čerpání dovolené, lhůta byla prodloužena do 20. 9. 2009. Rozsudek byl vypracován 1. 10. 2009 a tentýž den byl expedován.

- Ze spisu 63 C 301/2005, že ve věci bylo vyhlášeno usnesení (o zastavení řízení proti druhé žalované) dne 25. 6. 2009, usnesení bylo vypracováno 13. 10. 2009 a tentýž den bylo expedováno. Z obsahu spisu nevyplývá, že by soudkyně požádala o prodloužení lhůty.

- Ze spisu 63 C 337/2005, že ve věci byl vyhlášen rozsudek dne 8. 6. 2009, vypracován byl 10. 9. 2009 a tentýž den byl expedován. Z obsahu spisu nevyplývá, že by soudkyně požádala o prodloužení lhůty.

- Ze spisu 63 C 11/2006, že ve věci byl vyhlášen rozsudek dne 18. 5. 2009, dne 16. 6. 2009 požádala kárně obviněná soudkyně o prodloužení zákonné lhůty pro jeho vypravení z důvodu většího množství věcí skončených rozsudkem, lhůta byla prodloužena do 10. 8. 2009. Rozsudek byl vypracován 10. 9. 2009 a tentýž den byl expedován.

- Ze spisu 63 C 223/2006, že ve věci byl vyhlášen rozsudek dne 1. 6. 2009, vypracován byl 8. 9. 2009 a tentýž den byl expedován. Z obsahu spisu nevyplývá, že by soudkyně požádala o prodloužení lhůty.

- Ze spisu 63 C 82/2007, že ve věci byl vyhlášen rozsudek dne 25. 6. 2009, dne 23. 7. 2009 požádala kárně obviněná soudkyně o prodloužení zákonné lhůty pro jeho vypravení z důvodu čerpání dovolené, lhůta byla prodloužena do 20. 9. 2009. Rozsudek byl vypracován 9. 10. 2009 a tentýž den byl expedován.

Z vyjádření soudcovské rady Městského soudu v Brně, že soudcovská rada nezaznamenala jiné negativní ohlasy k práci kárně obviněné soudkyně než ty, které jsou předmětem kárné žaloby. Kárně obviněná soudkyně v kolektivu Městského soudu v Brně není zdrojem žádných problémů. Na její obranu soudcovská rada uvedla, že v listopadu 2010 (správně 2009) došlo ke stěhování celého soudu, což případně mohlo mít také vliv na včasnost vypracování rozhodnutí.

Předsdkyně Městského soudu v Brně se ke kárně obviněné soudkyni vyjádřila dne 14. 6. 2010 tak, že kárně obviněná soudkyně pracuje u městského soudu v Brně ve funkci předsdkyně senátu od 11. 1. 1995. Její rozhodnutí jsou přesvědčivá, neukvapená a právně vždy zhodnocená. Je velmi rozvážná, klidné povahy, nekonfliktní, s výrazně slušným vystupováním vůči kolegům i účastníkům. Má dlouhodobou praxi jako soudkyně soudu I. stupně, kdy rozhodla stovky civilních sporů a to pečlivě, se znalostí věci a odborně dobře. Soudce je třeba hodnotit ze všech hledisek, nejen podle rychlosti vyřizování věcí a předsdkyně soudu hodnotí kárně obviněnou soudkyni jako velmi kvalitní předsdkyni senátu.

Ze zprávy Městského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2009 o nepřítomnosti kárně obviněné soudkyně v zaměstnání v době od 1. 7. 2008 do 16. 10. 2009, že kárně obviněná soudkyně byla v pracovní neschopnosti od 29. 8. do 17. 9. 2008 a v době od 3. 2. do 11. 2. 2009. Její další nepřítomnost na pracovišti spočívala jen v čerpání dovolené.

Podle § 100 odst. 1 o. s. ř., jakmile bylo řízení zahájeno, postupuje v něm soud i bez dalších návrhů tak, aby věc byla co nejrychleji projednána a rozhodnuta. Přitom usiluje především o to, aby spor byl vyřešen smírně.

Podle § 158 odst. 4 o. s. ř., jestliže stejnopis vyhotovení rozsudku nebyl doručen podle odstavce 3, je třeba jej účastníkům, popřípadě jejich zástupcům odeslat ve lhůtě třiceti dnů ode dne vyhlášení rozsudku. Předseda soudu je oprávněn tuto lhůtu prodloužit až o dalších šedesát dnů.

Podle § 157 odst. 2 o. s. ř., není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku.

Podle § 168 odst. 2 o. s. ř., usnesení doručí soud účastníkům, je-li proti němu odvolání nebo dovolání nebo jestliže to je třeba pro vedení řízení anebo jde-li o usnesení, kterým se účastníkům ukládá nějaká povinnost.

Podle § 79 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), soudci a přísedící jsou při výkonu své funkce nezávislí a jsou vázáni pouze zákonem. Jsou povinni vykládat jej podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a rozhodovat v přiměřených lhůtách bez průtahů, nestranně a spravedlivě a na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem.

V daném případě kárně obviněná soudkyně nezpochybňuje skutková tvrzení kárného žalobce v jednotlivých vytýkaných spisech. Kárný senát provedl důkaz jednotlivými vytýkanými spisy a zjištění z nich jsou součástí odůvodnění tohoto rozhodnutí. Námitky proti těmto zjištěním kárně obviněná soudkyně ani kárný žalobce neměli. Ve věci sp. zn. 11 C 64/92 kárný senát zdůrazňuje, že je vázán kárnou žalobou pokud jde o vymezení skutku, to je průtah v uvedené věci v období od 1. 7. 2008 do 9. 10. 2009, k jinému období kárný senát nemohl přihlížet.

Zjištění ze spisu sp. zn. 11 C 64/92 prokazují neefektivní činnost i nedůvodnou nečinnost ve vymezeném období, jak tvrdí kárný žalobce. Jednání, které proběhlo dne 30. 6. 2008 odročila kárně obviněná soudkyně na 15. 9. 2008 za účelem výzvy žalobců k doplnění žaloby, již tady je dlouhá doba 2 a půl měsíce mezi jednáními, přitom však kárně obviněná soudkyně žádnou výzvu žalobcům neučinila. Z důvodu onemocnění kárně obviněné soudkyně bylo jednání odročeno z 15. 9. 2008 na 30. 10. 2008 a toto jednání trvalo 40 minut a bylo odročeno na 22. 1. 2009 a toto jednání trvalo 30 minut a bylo odročeno na neurčito za účelem doručení doplnění žaloby, k němuž byla žalobcům stanovena lhůta do 10. 4. 2009. Dne 1. 4. 2009 byla

do spisu založena písemnost žalobců, a poté tato písemnost byla doručována žalované straně. V tomto spisu, v němž je řízení vedeno od roku 1970 a který kárně obviněná soudkyně projednává od roku 1996, v období od 1. 7. 2008 do 9. 10. 2009, to je za 15 měsíců a 9 dnů proběhla dvě jednání, která dohromady trvala 70 minut a bylo doručováno podání žalobců. Na základě zjištění obsahu spisu má kárný senát v souladu s kárným žalobcem za to, že v této dlouhodobě projednávané věci došlo v období vymezeném kárnou žalobou k průtahům na straně kárně obviněné soudkyně, i když je nutno připustit, že ani účastníci řízení v období vymezeném kárnou žalobou nepostupovali řádně. Kárně obviněná soudkyně však byla povinna postupovat podle § 100 odst. 1 o. s. ř., podle něhož jakmile bylo řízení zahájeno, postupuje v něm soud i bez dalších návrhů tak, aby věc byla co nejrychleji projednána a rozhodnuta, a podle § 79 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., a rozhodovat v přiměřených lhůtách bez průtahů. Takto ovšem kárně obviněná soudkyně nepostupovala. Pokud má kárně obviněná soudkyně za to, že v daném případě svým procesním postupem nemohla naplnit skutkovou podstatu kárného provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a že posouzení jejího procesního postupu v uvedené věci jako kárné provinění, by bylo zásahem do nezávislosti soudce, pak kárný senát uvádí, že s ní nemůže souhlasit a to právě s odkazem na výše uvedená ustanovení o. s. ř. a zákona č. 6/2002 Sb. Je třeba přihlížet rovněž k

Čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům.

Podle Čl. 82 odst. 1 Ústavy soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí. Jejich nestrannost nesmí nikdo ohrožovat. Výkon státní správy soudů nesmí zasahovat do nezávislosti soudů. Podle § 126 odst. 2 písm. a) zákona o soudech a soudcích předseda krajského soudu dbá o důstojnost jednání a dodržování zásad soudcovské etiky v řízeních, vedených u krajského soudu a u okresních soudů v jeho obvodu, a o to, aby v těchto řízeních nedocházelo ke zbytečným průtahům. K tomu účelu, a to i s využitím elektronické evidence věcí, vedených u krajského a okresních soudů, provádí prověrky soudních spisů.

Zjistí-li příslušný orgán státní správy soudů, že soudce zaviněně porušil své povinnosti při výkonu funkce nebo že chování soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů, podá návrh na zahájení řízení o kárné odpovědnosti soudců podle zvláštního právního předpisu (§ 128 odst. 1 zákona o soudech a soudcích).

Zásahem do nezávislosti soudců rozhodně není provádění proverek spisů příslušnými orgány státní správy soudů za účelem zjištění, zda v nich soudce postupuje v souladu se zákonem a podání kárné žaloby v případě zjištění porušení povinností soudce.

Podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., zákona o soudech a soudcích, kárným proviněním soudce je zaviněné porušení povinností soudce, jakož i zaviněné chování nebo jednání, jímž soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů.

Kárný senát shledal naplnění skutkové podstaty kárného provinění kárně obviněné soudkyně podle výše citovaného ustanovení ve skutcích a spisech popsáných ve výroku tohoto rozhodnutí.

Podle § 88 odst. 1 zákona o soudech a soudcích, za kárné provinění podle § 87 odst. 1 lze uložit soudci podle závažnosti kárného provinění některé z těchto kárných opatření:

- a) důtku,
- b) snížení platu až o 30 % na dobu nejvíce 1 roku a při opětovném kárném provinění, jehož se soudce dopustil v době před zahlazením kárného opatření, na dobu nejvíce 2 let,
- c) odvolání z funkce předsedy senátu,
- d) odvolání z funkce soudce.

Kárný žalobce navrhl jako kárné opatření důtku. Kárný senát po zhodnocení všech okolností dospěl k závěru, že navržené kárné opatření je přiměřené závažnosti kárného provinění a proto uložil kárně obviněné soudkyni toto kárné opatření, tedy důtku podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona o soudech a soudcích.

P o u č e n í: Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 10. srpna 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně kárného senátu